

Ἐνημέρωση τῶν Μελλονύμφων καὶ τῶν Παρανύμφων

**Τὸ Ἱερὸ Μυστήριον
τοῦ Ὁρθοδόξου
Ἐκκλησιαστικοῦ Γάμου**
Θέματα οὐσιαστικὰ καὶ πρακτικὰ

2

Ἐκκλησία Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος

Ἱερὰ Σύνοδος

2019

Περιεχόμενα

Α'. 'Ο 'Εκκλησιαστικὸς Γάμος	3
Β'. 'Η 'Ακολουθία τῶν Μνήστρον (τοῦ Ἀρραβῶνος)	4
Γ'. 'Η 'Ακολουθία τοῦ Γάμου (Στεφανώματος)	5
Δ'. 'Ενέργειες πρὸ τοῦ Γάμου	6
Ε'. Πιστοποιητικά - Ἄδεια Γάμου	6
Ζ'. Θέματα εἰδικῆς μέριμνας	7
Ζ'. 'Ο Παράνυμφος	11
Η'. Γάμος καὶ Θεία Κοινωνία	12
Θ'. Ἔτερα Θέματα καὶ Διευκρινίσεις	13
• Πιστοποιητικὸ Γάμου	13
• «'Η δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα»	13
• «Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε...»	13
• Διαζύγιο	14
• Ναός;... ἢ Δημαρχεῖο;... ἢ Συμβολαιογραφεῖο;... ..	14

'Εκκλησία Γνησίων 'Ορθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος

**Μὲ τὴν ἐγκριση τῆς Ἱεράς Συνόδου
ὑπὸ τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον κ. Καλλίνικον**

Διανέμεται Δωρεὰν γιὰ τὸ Ποιμαντικὸ Ἔργο τῶν Ἐνοριῶν

Ἐνημέρωση τῶν Μελλονύμφων καὶ τῶν Παρανύμφων

Τὸ Ἱερὸ Μυστήριον τοῦ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησιαστικοῦ Γάμου Θέματα οὐσιαστικὰ καὶ πρακτικὰ

Α'. Ὁ Ἐκκλησιαστικὸς Γάμος

1. Ὁ Ἐκκλησιαστικὸς Γάμος εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ Ἱερὰ Μυστήρια τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας· εἶναι **Μυστήριον Μέγα**, τελούμενο ἀπὸ τοὺς **κανονικοὺς Ἱερεῖς** τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ ὁποῖοι ἔχουν Εὐχαριστιακὴ Κοινωνία μὲ τὴν Ἱερὰ Σύνοδό μας.

2. Στὸν Γάμο ἐνώνονται «εἰς σάρκα μίαν» δύο μέλη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, ἓνας ἄνδρας καὶ μία γυναίκα, τῶν ὁποίων ἡ φυσικὴ-ἀνθρώπινη ἀγάπη **μεταμορφώνεται**, μὲ τὴν Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, σὲ ἓναν **αἰώνιο δεσμὸ ἀκατάλυτης Ἀγάπης ἐν Χριστῷ**.

3. Ἡ Ἔνωση τοῦ Σωτῆρός μας Χριστοῦ μὲ τὴν Ἁγία Ἐκκλησία Του (Ἐφεσ. ε') καὶ τὸ **Γαμήλιο Δεῖπνο τοῦ Ἄρνιου** (Ἀποκαλ. ιθ'), εἶναι τὸ **πρότυπο** τῆς ἐνώσεως καὶ τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο συζύγων.

4. Ἐπομένως, οἱ Μελλονύμφοι ὀφείλουν νὰ ἐμβαθύνουν στὴν μεγάλη αὐτὴν ἀλήθεια καὶ νὰ μὴν λησμονοῦν, ὅτι ἡ ὑπεύθυνη, κατηγορηματικὴ καὶ ἀπόλυτη **δέσμευσή τους** ἀφορᾷ ὄχι μόνο τὴν

σχέση μεταξύ τους, αλλά και τῶν δύο πρὸς τὸν Σωτήρᾶ μας Χριστὸ καὶ γι' αὐτὸ ἔχει μία αἰώνια διάσταση.

5. Ὅταν βιώνεται τὸ Ἱερὸ Μυστήριον τοῦ **Γάμου** μὲ τις προϋποθέσεις αὐτές, τότε ἀποτελεῖ μία πρόγευση καὶ μία ἔκφραση καὶ ἀποκάλυψη τοῦ **Μυστηρίου τῆς Ἐρχομένης Βασιλείας τοῦ Θεοῦ**, ἡ Ὅποία εἶναι ἤδη παρούσα μέσα στὴν Ἐκκλησία.

Β'. Ἡ Ἀκολουθία τῶν Μνήστρων (τοῦ Ἀραβῶνος)

1. Ἡ Ἀκολουθία τοῦ Γάμου στὶς ἡμέρες μας τελεῖται **συναπτῶς** μὲ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἀραβῶνος, ἡ ὁποία προηγεῖται.

α. Ὁ Ἀραβῶνας ἀποτελεῖ μία μορφή **Γαμηλίου Συμβολαίου**, στὸ ὁποῖο οἱ Μελλονύμφοι **ὑπόσχονται ἀμοιβαία πιστότητα** καὶ **μέλος τῆς Συμφωνίας αὐτῆς εἶναι καὶ ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς μας**, ὁ Ὅποιος ἐγγυᾶται - ὑπόσχεται τὴν εὐλογία Του καὶ τὴν ὑποστήριξή Του, σημεῖο τῆς ὁποίας εἶναι τὰ **δακτυλίδια**.

β. Ἐφ' ὅσον ἡ Ἐκκλησία εὐλογεῖ τὸν Ἀραβῶνα, αὐτὸς πλέον δὲν εἶναι μία ἀπλῆ δέσμευση ἢ ὑποχρέωση, ἀλλὰ **ἀπεικονίζει τὸν πραγματικὸ δεσμὸ τοῦ Γάμου**· τοῦ λείπει μόνο ἡ ὑψίστη **μυστηριακὴ πληρότητα**.

2. Ὁ Ἀραβῶνας, ὁ ὁποῖος παλαιότερα, κατὰ τὴν κανονικὴ τάξη, ἐτελεῖτο στὸν **Νάρθηκα τοῦ Ναοῦ**, περιλαμβάνει τὰ ἀκόλουθα:

α. Ὁμολογία / Συγκατάθεση τῶν Μελλονύμφων χωριστά, ὅτι θέλει ὁ ἕνας τὸν ἄλλο.

β. Εἰρηνικὰ (Μεγάλῃ Συναπτῇ), μὲ ἑπτὰ εἰδικὲς Αἰτήσεις γιὰ τοὺς Μελλονύμφους.

γ. Εὐλογία Μνηστευομένων καὶ Μνήστρων.

• **Εὐχὴ** πρώτη. • **Εὐχὴ** δεύτερη.

δ. Ἐπίδοση / Ἀλλαγὴ Δακτυλιδίων.

Ἀσπασμὸς Μνηστευομένων.

ε. Εὐχὴ τρίτη.

ς. Ἐκτενῆ Δέηση. • **Ἀπόλυση**.

Γ'. Ἡ Ἀκολουθία τοῦ Γάμου (Στεφανώματος)

1. Μετὰ τὴν λήξιν τοῦ Ἀρραβῶνος, ἐπακολουθοῦσε μία **λιτανευτικὴ πομπή**, τῆς ὁποίας ἠγεῖτο ὁ Ἱερεὺς, καὶ οἱ Μελλόνυμφοι εἰσήρχοντο στὸ **κέντρο τοῦ κυρίως Ναοῦ**, ὅπου εὐρίσκετο ἤδη εὐτρεπισμένο τὸ γαμήλιο τελετουργικὸ τραπέζι.

α. Κατὰ τὴν πομπὴ αὐτὴ, ψαλλόταν ὁ **Ψαλμὸς ΡΚΖ' (127)**, στὸν κάθε στίχο τοῦ ὁποίου ἀκουγόταν μία δοξολογικὴ ἐπωδός.

β. Ἡ λιτανευτικὴ αὐτὴ πορεία συμβολίζει τὴν **εἴσοδο στὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ**, ὅπου τὸ **Γαμήλιο Συμβόλαιον τοῦ Ἀρραβῶνος** μεταποιεῖται διὰ τοῦ Γάμου σὲ μία **αἰώνια σχέσι** καὶ ἡ Ἀγάπη μεταξὺ τῶν συζύγων θὰ εἶναι **εἰκόνα τῆς Ἀγάπης τοῦ Νυμφίου Χριστοῦ πρὸς τὴν Νύμφην τοῦ Ἐκκλησίας**.

2. Ἡ Ἀκολουθία τοῦ Γάμου περιλαμβάνει τὰ ἀκόλουθα κύρια μέρη:

α. Δοξολογικὴ ἐναρξιν: «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία...».

β. Εἰρηνικὰ (Μεγάλῃ Συναπτῇ), μὲ ἑπτὰ εἰδικὰς Αἰτήσεις γιὰ τὸ ζεῦγος.

γ. Εὐχὴ πρώτη. Εὐχὴ δευτέρα.

• Εὐχὴ τρίτη. (Ἄρμωση / Σύζευξι χειρῶν. **Συστατικὴ τοῦ Μυστηρίου**).

δ. Στέψη τοῦ ζεύγους μὲ τὰ Γαμήλια Στέφανα.

ε. Ἀποστολικὸ Ἀνάγνωσμα. Εὐαγγελικὸ Ἀνάγνωσμα.

ς. Ἐκτενὴς δέση.

ζ. Εὐχὴ τετάρτη.

η. Πληρωτικά.

θ. Κυριακὴ Προσευχὴ («Πάτερ ἡμῶν»).

ι. Εὐχὴ πέμπτη. Εὐλόγησι καὶ ἐπίδοσι τοῦ Κοινοῦ Ποτηρίου.

ια. Ὁ κυκλικὸς χορὸς (τρεῖς φορὲς) γύρω ἀπὸ τὸ εὐτρεπισμένο γαμήλιον τραπέζι («Ἡσαΐα χόρευε»...).

ιβ. Εὐχὴ ἕκτη. Ἄρσι / Ἀνάληψι τῶν Γαμηλίων Στεφάνων.

ιγ. Εὐχὴ ἑβδόμη.

ιδ. Ἀπόλυσι.

Δ'. Ἐνέργειες πρὸ τοῦ Γάμου

1. Οἱ Μελλονύμφοι ὀφείλουν νὰ ἐπικοινωνήσουν **ἄρκετὰ ἐγκαίρως καὶ αὐτοπροσώπως** μὲ τὸν Ἐφημέριο τῆς Ἐνορίας τους, προκειμένου νὰ ἐνημερωθοῦν καὶ ἐτοιμαστοῦν καταλλήλως γιὰ τὰ **πρακτικὰ καὶ πνευματικὰ θέματα** τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου καὶ νὰ ὀρισθῇ ἡ **ἀκριβὴς ἡμερομηνία** τελέσεως τοῦ Γάμου.

2. Καλὸ θὰ ἦταν, ὡς πλεον ὀρθόν, νὰ τελεῖται τὸ Μυστήριον στὴν **Ἐνορία τῶν**

Μελλονύμφων, ἂν ἀνήκουν καὶ οἱ δύο σὲ Αὐτήν, ἢ στὴν Ἐνορία ἐνὸς ἐκ τῶν μελῶν τοῦ ζεύγους, διότι ὁ Γάμος δὲν εἶναι μία *προσωπικὴ / ιδιωτικὴ ὑπόθεση*, ἀλλὰ εἶναι ἡ χαρὰ ὅλης τῆς **Ἐνοριακῆς Οἰκογένειας**.

3. **Ἐπίσης**, θὰ ἦταν προτιμότερο νὰ μὴν ἐπιλέγουν οἱ Μελλονύμφοι **ἄλλους χώρους** γιὰ τὴν τέλεση τοῦ Μυστηρίου **ἐκτὸς τοῦ Ναοῦ τῆς Ἐνορίας τους**, ὁ Ὅποῖος εἶναι τὸ κέντρο τῆς Ὁρθοδόξου Λατρείας καὶ τῆς **Ἐκκλησιαστικῆς Οἰκογένειας**.

4. **Ἡ** Ἐκκλησία μας **δὲν ἐνθαρρύνει** τὴν τέλεση Γάμων σὲ Κτήματα μὲ εἰδικὰ Ναῦδρια, σὲ Παρεκκλήσια, σὲ Ἐξωκκλήσια, σὲ ιδιωτικοὺς Ναοὺς, σὲ ὑπαίθριους χώρους πρὸ Ἐξωκκλησιῶν, σὲ Ξενοδοχεῖα καὶ γενικὰ σὲ χώρους ἀλλότριους.

5. **Θὰ** ἦταν καλὸ, οἱ Μελλονύμφοι νὰ συμβουλευῶνται τὸν Ἐφημέριο γιὰ τὸ περιεχόμενο τῶν **Προσκλήσεων** γιὰ τὸ Μυστήριον, προκειμένου νὰ ἀποφεύγουνται τυχόν *ἐκτροπὲς* (φραστικὲς, διακοσμητικὲς), οἱ ὁποῖες ὀφείλονται συνήθως σὲ εἰσηγήσεις ἀναρμοδίων (Τυπογράφων κ.ἄ.).

6. **Εὐσεβὴς Παράδοση** εἶναι νὰ προσκαλοῦνται στὸ Μυστήριον **ὅλα τὰ Μέλη τῆς Ἐνορίας**, ὄχι μόνο οἱ συγγενεῖς, ὥστε ὅλη ἡ **Ἐνοριακὴ Ἐκκλησιαστικὴ Οἰκογένεια** νὰ προσευχηθῇ καὶ εὐχηθῇ στὸ ζεῦγος.

Ε'. Πιστοποιητικά - Ἄδεια Γάμου

1. **Μὲ** τὴν συνεργασία τοῦ Ἐφημερίου καὶ τῶν Μελλονύμ-

φων θα έτοιμαστούν όλα τὰ ἀπαραίτητα Ἐγγραφα - Πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ ἐκδοθῆ ἡ Ἐπισκοπικὴ Ἄδεια Γάμου.

2. Τὰ Πιστοποιητικὰ Ἀγαμίας ἐκδίδει ἡ Ἐνορία ἢ οἱ Ἐνορίεις τῶν Μελλονύμφων.

3. Ἀπαιτεῖται ἐπίσης ἡ δημοσίευση τῆς Ἀγγελίας τοῦ Γάμου σὲ μία τοπικὴ ἐφημερίδα.

4. Ἐὰν ἓνας ἀπὸ τοὺς Μελλονύμφους εἶναι ἀλλοδαπός, ἀπαιτεῖται Πιστοποιητικὸ Ἀγαμίας, τὸ ὁποῖο ἐὰν εἶναι ξενόγλωσσο πρέπει νὰ συνοδεύεται μὲ ἐπίσημη ἑλληνικὴ μετάφραση ἀπὸ ἀρμόδια Δημόσια Ὑπηρεσία.

• **Ἐπίσης**, τὸ ἀλλοδαπὸ μέλος πρέπει νὰ ἔχη ἄδεια νομίμου παραμονῆς στὴν Χώρα μας.

5. Σὲ περίπτωση διαζυγίου ἢ χηρείας, ὁ Μελλονύμφος ποὺ ἔρχεται σὲ δεῦτερο Γάμο ὀφείλει νὰ προσκομίση πρωτότυπο Διαζευκτηρίου ἢ Πιστοποιητικὸ Θανάτου ἀντιστοίχως.

6. Ἡ Ἐκκλησία μας δὲν τελεῖ Μικτοὺς Γάμους, δηλαδὴ Ὁρθοδόξου Μέλους Της μὲ ἑτερόδοξο / αἰρετικὸ ἢ σχισματικὸ χριστιανὸ καὶ βεβαίως ποτὲ δὲν τελεῖ Γάμους Ὁρθοδόξων καὶ Ἀλλοθρήσκων.

7. Λαμβάνεται μέριμνα καὶ ἐξετάζεται προσεκτικὰ ἡ πιθανότης Κωλυμάτων Γάμου, λόγῳ:

• **Ἐξ αἵματος Συγγενείας** (ἐξ ἑνὸς γένους –ἐμποδίζονται μέχρι καὶ Βαθμοῦ ζ').

• **Ἐξ ἀγχιστείας Συγγενείας** (ἐκ διγενείας –ἐμποδίζονται μέχρι Βαθμοῦ ζ' ἢ καὶ ζ'. Ἐκ τριγενείας –ἐμποδίζονται μέχρι Βαθμοῦ γ').

• **Ἐκ πνευματικῆς Συγγενείας**, ἡ ὁποία δημιουργεῖται μὲ τὸ Ἱερὸ Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος (ἐμποδίζονται μέχρι Βαθμοῦ γ').

ζ'. Θέματα εἰδικῆς μέριμνας

1. Τὸ Ἱερὸ Μυστήριον τοῦ Γάμου τελεῖται ἐντελῶς δωρεὰν καὶ ἐπαφίεται στὴν καλὴ διάθεση τῶν Μελλονύμφων ἢ προσ-

φορὰ στὸν Ναὸ ἐνὸς βοθηήματος, χωρὶς διατιμήσεις, γιὰ τὶς ποικίλες ἀνάγκες Του.

2. Ὅλοι οἱ Γάμοι πρέπει νὰ τελοῦνται κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο, δηλαδὴ δὲν ἐπιτρέπεται ἄλλοι Γάμοι νὰ τελοῦνται μὲ ἕναν ἐπίσημο τρόπο, ἐνῶ ἄλλοι νὰ τελοῦνται μὲ ἕναν ἀνεπίσημο τρόπο.

3. Τὸ Μυστήριο τοῦ Γάμου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τελῆται • σὲ ἡμέρες Νηστείας (Μεγάλη Σαρακοστή, Σαρακοστὴ Χριστουγέννων, Νηστεία Ἁγίων Ἀποστόλων, Νηστεία Δεκαπενταυγούστου), • τὴν **14η Σεπτεμβρίου** (Ύψωση Τιμίου Σταυροῦ), • τὴν **29η Αὐγούστου** (Ἀποτομὴ Τιμίου Προδρόμου), • τὴν **5η Ἰανουαρίου** (Παραμονὴ Ἁγίων Θεοφανίων) καὶ • τὶς **Τετάρτες καὶ Παρασκευές**.

4. Ἐπίσης, δὲν τελοῦνται Γάμοι τὴν ἡμέρα τοῦ **Σαββάτου**, ἐφ' ὅσον ἡ δεξίωση, ἡ ὁποία συνήθως ἐπακολουθεῖ, ἀναιρεῖ τὴν πνευματικὴ προετοιμασία γιὰ τὸν Ἐκκλησιασμὸ τῆς Κυριακῆς καὶ ἀποτρέπει τοὺς συνδαιτυμόνες, καὶ ἰδίως τοὺς Νεονύμφους, ἀπὸ τὴν συμμετοχὴ στὴν **Θεῖα Κοινωνία**, ἡ ὁποία ὀλοκληρῶνει καὶ σφραγίζει τὸν Γάμο καὶ δίνει σὲ Αὐτὸν τὸ πραγματικὸ ἐκκλησιαστικὸ του νόημα.

5. Θὰ ἦταν εὐχῆς ἔργο οἱ Μελλόνυμοι καὶ οἱ Γονεῖς τους, ἀλλὰ καὶ ὁ Παράνυμος, νὰ ἐτοιμασθοῦν γιὰ τὸν Γάμο μὲ τὴν **Μετάνοια**, τὴν **Ἐξομολόγηση**, τὴν κατὰ δύναμιν **Νηστεία** καὶ τὸ **Ἱερὸ Εὐχέλαιο**, βάσει τῶν ὁδηγιῶν τοῦ Ἐφημερίου.

6. Μία πολὺ ὠφέλιμη ἐνέργεια εἶναι ἡ ἐξῆς: οἱ **Μελλόνυμοι**, ἀκολουθούμενοι ἀπὸ τὸν Ἐφημέριο, νὰ **συναντῶνται προσωπικὰ μὲ τὸν Ἐπίσκοπο** κατὰ τὴν ἡμέρα καὶ ὥρα τῆς ὑπογραφῆς τῆς **Ἀδείας Γάμου**, ὥστε ὁ Ποιμὴν νὰ γνωρίζῃ τὰ πρόβατα καὶ αὐτὰ νὰ ἀκούσουν τὶς τελευταῖες πατρικὲς καθηχητικὲς ὑποθήκες αὐτοῦ πρὸ τοῦ Μυστηρίου.

7. Θὰ ἦταν πολὺ καλὸ τὸ ζεῦγος νὰ δώ-
ση ἔμφαση στὴν **προσεκτικὴ ἐκ τῶν προτέ-
ρων ἀνάγνωση τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Γάμου**,
τόσο γιὰ νὰ γνωρίζουν τὸ **Τυπικὸν τοῦ Μυ-
στηρίου**, ἀλλὰ κυρίως γιὰ νὰ ἔχουν **συν-
ειδητὴ προσευχητικὴ συμμετοχὴ** σὲ Αὐτό.

• **Υ**πάρχουν ωραίες ἐκδόσεις **τῆς Ἀκο-
λουθίας τοῦ Γάμου**, μὲ νεοελληνικὴ ἀπόδο-
ση τοῦ Κειμένου καὶ εἰδικὰ σχόλια.

8. Οἱ Μελλόνυμφοι ὀφείλουν νὰ φρον-
τίσουν, μὲ ιδιαίτερη μάλιστα ἐπιμέλεια, ὥστε ἡ **ἐνδυμασία** τους
–ιδίως τῆς Νύμφης– ὅπως καὶ τοῦ Παρανύμφου, ἀλλὰ καὶ –ὅσο
ἐξαρτᾶται ἀπὸ αὐτούς– τῶν παρισταμένων / συμπροσευχομέ-
νων στὸ Μυστήριον, ἐξαιρέτως τῶν γυναικῶν, νὰ διακρίνεται
γιὰ τὴν **σεμνότητα, σοβαρότητα καὶ ἀξιοπρέπεια**.

9. Στὸ θέμα τῆς κατάλληλης ἐνδυμασίας, τῆς τηρήσεως τῆς
τάξεως καὶ ἡσυχίας, τῆς προσευχητικῆς συμμετοχῆς τῶν παρι-
σταμένων, ὥστε νὰ διασώζεται ἡ ἱερότητα τοῦ χώρου, ἡ ἀγιότη-
τα καὶ ἡ μοναδικότητα τῆς **Γαμήλιας Ὁμολογίας**, εἶναι δυνατὸν
νὰ συμβάλῃ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὸ κατάλληλο καὶ προσεγμένο
Κείμενο τῆς Προσκλήσεως Γάμου.

10. Ἡ διακόσμηση τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς Αὐτοῦ, μὲ
βάση τὰ πνευματικὰ / ἐκκλησιαστικὰ κριτήρια, εἶναι ἐπαρκῆς
καὶ ἐπομένως **δὲν ἐπιτρέπεται πρόσθετος κοσμικὸς στολισμὸς**,
ὁ ὁποῖος συμβάλλει στὴν **ἀπο-ιεροποίηση**
τοῦ χώρου καὶ τῶν τελουμένων.

11. Ἡ φωτογράφιση εἶναι σχετικὰ ἀνε-
κτὴ, ἐφ' ὅσον οἱ Μελλόνυμφοι ἔχουν συ-
στήσει ἐγκαίρως στοὺς φωτογράφους νὰ
ἔχουν σεμνὴ ἐνδυμασία καὶ νὰ ἐνεργοῦν
μὲ διακριτικότητα καὶ σεβασμὸ πρὸς τὰ
τελούμενα, ὥστε μὴ γίνωνται ἐνοχλητι-
κοὶ καὶ διαταράσσουν τὸ προσευχητικὸ
καὶ μυσταγωγικὸ κλίμα.

12. Τα αὐτὰ ἰσχύουν καὶ γιὰ τὶς μαγνητοσκοπήσεις, ὥστε οἱ **βιντεοκάμερες** μαζί με τὸν σχετικὸ ἐξοπλισμὸ τους, τὰ ἐκτυφλωτικὰ φῶτα καὶ τοὺς συνακόλουθους θορύβους, νὰ μὴν μετατρέπουν τὸν ἱερὸ χῶρο σὲ **στούντιο** καὶ νὰ μὴν καθίστανται οἱ τελετουργοὶ Ἱερεῖς δέσμιοι τοῦ **σεναρίου τῶν βιντεοσκοπῶν**.

13. Οἱ Μελλόνυμφοι εἶναι ἀναγκαῖο νὰ γνωρίζουν καὶ νὰ συμβάλουν ἀποφασιστικὰ στὴν κατάργηση ἑνὸς ἐθίμου, τὸ ὁποῖο δὲν ἔχει καμμία ἀπολύτως ἐκκλησιαστικὴ καὶ θεολογικὴ βάση, οὔτε σχετίζεται μετὰ τελούμενα στὸν Γάμο: **τὴν κακὴ συνήθεια νὰ πετοῦν ἢ νὰ ραίνουν τὸ ζεῦγος μετὰ ρύζι**.

• **Τὸ ρίψιμο ἢ ἐκσφενδόνιση ρυζιοῦ** στοὺς Νεονύμφους στὴν κορυφαία στιγμὴ τοῦ **λειτουργικοῦ χοροῦ** γύρω ἀπὸ τὴν γαμήλια τελετουργικὴ τράπεζα, σὲ τρεῖς κύκλους ποὺ συμβολίζουν τὴν **αἰώνια δέσμευση** τοῦ Γάμου, ἀποτελεῖ **μεγάλῃ ἀσέβεια** καὶ πρέπει νὰ ἐκλείψῃ.

• **Τὸ πέταγμα τοῦ ρυζιοῦ** εἶναι καθαρὰ μία **δεισιδαιμονία**, ἢ ὁποία ἔχει συνδεθῆ ἀπὸ παρανόηση καὶ μετὰ τὴν εὐχή: «Νὰ ριζώσουν τὰ παιδιά!...», ἐφ' ὅσον οἱ λέξεις «**ρύζι (ὄρυζα / φυτὸ, φαγητὸ)**» δὲν ἔχει καμμία ἀπολύτως σχέση μετὰ τὴν λέξη «**ριζώνω (ρίζα φυτοῦ)**».

• **Ἐπίσης**, σὲ καμμία περίπτωση τὸ **κακὸ ἔθιμο τοῦ ρυζιοῦ** δὲν θὰ συνδυαζόταν μετὰ τὴν εὐχή: «**καλὸ ριζικὸ**», ἐφ' ὅσον τὸ **ριζικὸ** παραπέμπει στὰ ἀντιχριστιανικά: **τύχη, μοῖρα, πεπρωμένο** κ.ἄ.

■ **Παλαιὰ** ωραία συνήθεια θέλει οἱ γονεῖς τοῦ ζεύγους, εὐρισκόμενοι πλησίον του, ἐπίσης καὶ οἱ στενοὶ συγγενεῖς, στὴν διάρκεια τοῦ **λειτουργικοῦ χοροῦ**, νὰ ραίνουν σεμνὰ καὶ

προσευχητικὰ τοὺς Νεονύμφους μετὰ φύλλα λευκῶν ἀνθέων, σύμβολο τῆς Αἰώνιας Ἀνοιξης.

14. Οἱ Μελλόνυμφοι τὴν ἡμέρα τοῦ Γάμου ὀφείλουν νὰ **προσέρχονται** στὸν Ἱερὸ Ναὸ **ἐγκαίρως**,

ώστε να υπάρχει άνεση χρόνου και να αποφεύγονται οι έντάσεις.

15. Ἡ στάση τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι πλήρως ἀρνητική στὸν συνδυασμὸ καὶ τὴν τέλεση συναπτῶς τῶν δύο Μυστηρίων: τοῦ Γάμου καὶ τοῦ Βαπτίσματος προγαμιαίων παιδιῶν,

διότι ἡ καινοφανῆς αὐτὴ πρακτικὴ ἀνατρέπει τὴν Γνήσια Ἱερὰ Παράδοση, ἀλλὰ καὶ νομιμοποιεῖ καὶ ἀμνηστεύει ἀντιευαγγελικὲς καταστάσεις.

Ζ'. Ὁ Παράνυμφος

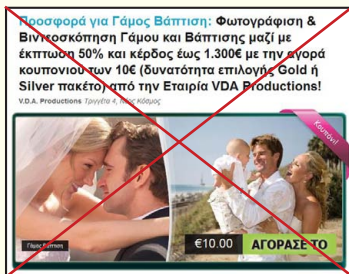
1. Ὁ Τίμιος Πρόδρομος καὶ Βαπτιστὴς τοῦ Κυρίου μας χαρακτηρίζει τὸν ἑαυτό του ὡς «**φίλον τοῦ Νυμφίου**» (Ἰωάν. γ' 29), διότι μεσίτεψε καὶ προετοίμαζε διὰ τῆς Μετανοίας τοὺς ἀνθρώπους, τὴν Νύμφη Ἐκκλησία, γιὰ νὰ ὑποδεχθῆ τὸν Νυμφίον Χριστόν, γιὰ τοὺς Αἰώνιους Γάμους.

2. Ὁ θεσμὸς τοῦ Παρανύμφου, κοινῶς *Κουμπάρου*, εἶναι ἀρχαῖο ἔθιμο, βάσει τοῦ ὁποῦ ἐπιβάλλεται στὸν Γάμο νὰ παρίσταται ἓνας «φίλος τοῦ Νυμφίου».

3. Ὁ Παράνυμφος ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἐκκλησιαστικὴ Ἐνοριακὴ Κοινότητα, παρέχει τὴν ἐγγύηση τῆς Κοινότητος, ὅτι Αὐτὴ θὰ συμπαρασταθῆ στὸ ζεῦγος, ἐτοιμάζει τὰ τῆς γαμήλιας τελετῆς, χρησιμεύει ὡς σύνδεσμος μεταξὺ τῶν Νυμφευομένων, παρίσταται στὸν Γάμο, ἀλλάζει τὰ στέφανα καὶ ἐν γένει ἔχει ἐνεργὸ παρουσία στὴν τέλεση τοῦ Μυστηρίου.

4. Οἱ Μελλόνυμφοι ὀφείλουν νὰ δώσουν ἰδιαίτερη προσοχὴ καὶ νὰ ἐπιλέξουν μὲ πολλὴ ὑπευθυνότητα τὸν Παράνυμφο, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ εἶναι ὁπωσδήποτε Ὁρθόδοξος Χριστιανός, ζωντανὸ καὶ εὐσεβὲς Μέλος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἐνορίας.

5. Δὲν εἶναι δυνατόν ἡ Ἐκκλησία μας νὰ δεχθῆ καὶ γι' αὐτὸ ἀπαγορεύει αὐστηρῶς νὰ γίνονται Παράνυμφοι: ἄθεοι καὶ ἀσεβεῖς, ἀλλόθρησκοι, ἑτερόδοξοι / αἵρετικοί, σχισματικοὶ καὶ ἀκοι-

νώητοι, ὅσοι ἐτέλεσαν πολιτικὸν γάμο, ὅσοι συμβιώνουν ὡς ζεύγη βάσει τοῦ σχετικοῦ πολιτειακοῦ νόμου, ὅσοι εἶναι ἀδιάφοροι ἔναντι τῆς Ἐκκλησίας καὶ ζοῦν κοσμικὴ ζωὴ, τέλος δὲ ὅσα πρόσωπα εἶναι ἀνήλικα.

Η'. Γάμος καὶ Θεία Κοινωνία

1. Ἐνας ἄνδρας καὶ μία γυναίκα, ὡς Χριστιανοί, εἶναι **Μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ** καὶ ὅταν διὰ μέσου τοῦ Γάμου ἐνώωνται «εἰς σάρκα μίαν», ἡ ἔνωσή τους αὐτὴ ἐπικυρώνεται ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, τὸ Ὅποιο κατοικεῖ μέσα τους, ἐνῶ ἡ ἀπὸ κοινοῦ μετοχὴ τους στὴν Θεία Εὐχαριστία θέτει τὴν πραγματικὴ καὶ ἀληθινὴ σφραγίδα ἐγκυρότητος τοῦ Γάμου, ἐφ' ὅσον Αὐτὴ βεβαιώνει, ὅτι ἀποτελοῦν Μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ.

2. Ἡ Ἱερὰ Παράδοση μαρτυρεῖ, ὅτι **ὑφίστατο ἀνέκαθεν μία ἀπόλυτα φυσικὴ σύνδεση καὶ σχέση μεταξύ Ἐκκλησιαστικοῦ Γάμου καὶ Θείας Εὐχαριστίας**, τὸ δὲ πρῶτο Μυστήριον ἐτελεῖτο στὴν διάρκεια τοῦ δευτέρου, ὅπως ὅλα τὰ Μυστήρια.

3. Οἱ Μελλόνυμφοι ὀφείλουν μὲ πολλὴ ἐπιμέλεια **νὰ ἐτοιμασθοῦν γιὰ τὴν Θεία Κοινωνία**, ἐφ' ὅσον βεβαίως δὲν **ὑφίστανται ἀνυπερβλήτα κωλύματα**, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Πνευματικοῦ τους, καὶ γι' αὐτὸ ἄλλωστε δὲν **ἐπιτρέπεται νὰ θέτουν ἐμπόδια μὲ τὴν τέλεση τοῦ Γάμου τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου**.

4. Ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης μᾶς διασώζει τὴν ἐξέλιξη τῆς ἀρχαίας πράξεως καὶ τὴν σύγχρονη μορφή της:

- «Ἐκεῖνοι ὁποῦ μέλλουν νὰ ὑπανδρευθοῦν, πρέπει νὰ ἐξομολογοῦνται μετὰ τῶν γυναικῶν των, νὰ νηστεύουν, καὶ νὰ προετοιμάζωνται, καὶ πρὸ τοῦ μὲν νὰ ἀρχίσῃ ἡ Θεία Λειτουργία, νὰ στεφανώνωνται, ἀφ' οὗ δὲ στεφανωθοῦν, τότε νὰ ἀρχινᾷ ἡ θεία Λειτουργία, καὶ τελειωθείσης ταύτης, νὰ προσέρχωνται νὰ μεταλαμβάνουν τὰ θεία Μυστήρια, καὶ νὰ

φυλάττωνται νὰ μὴ σμίγουν ἐκείνην τὴν νύκτα μετὰ τὴν θείαν Κοινωνίαν, καθὼς μία τοιαύτη ἀγιωτάτη συνήθεια καὶ τάξις ἐφυλάττετο, καὶ φυλάττεται ἕως τοῦ νῦν ἀπὸ τοὺς ἀληθινοὺς καὶ θέλοντας σωθῆναι Χριστιανούς». (1. Πηδάλιον, σελ. 230, ὑποσημ. 1)

Θ'. Ἔτερα Θέματα καὶ Διευκρινίσεις

1. Πιστοποιητικὸ Γάμου.

• Μετὰ τὴν τέλεση τοῦ Μυστηρίου, ὁ Ἐφημέριος χορηγεῖ στοὺς Νεόνυμφους ἓνα ἐπίσημο Ἔγγραφο: τὸ **Πιστοποιητικὸ Γάμου**, τὸ ὁποῖο κατατίθεται στὸ Ληξιαρχεῖο τοῦ Δήμου ἐντὸς ἐνὸς μηνός.

2. «Ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα».

• Ἡ φράση αὐτὴ εἶναι ἀπὸ τὸ Ἀποστολικὸ Ἀνάγνωσμα τῆς Ἱερᾶς Ἀκολουθίας τοῦ Γάμου (Ἐφεσ. ε' 20-33) καὶ –εἴτε ἀπὸ ἄγνοια εἴτε ἀπὸ ἐπιπολαιότητα καὶ προκατάληψη– παρερμηνεύεται ἢ παρεξηγεῖται.

• Μέσα στὴν συνάφειά της, ἡ φράση αὐτὴ **αὐτο-ερμηνεύεται** πολὺ εὐκόλα ὡς ἐξῆς:

■ Σᾶς συμβουλευῶ λοιπόν, λέει ὁ θεῖος Παῦλος: «ὁ καθένας ἀπὸ σᾶς νὰ ἀγαπᾷ τὴν σύζυγό του ἀκριβῶς ὅπως ἀγαπᾷ τὸν ἑαυτό του. Καὶ οἱ γυναῖκες στὴν ἀγάπη αὐτὴ νὰ ἀνταποδίδουν τὸν σεβασμὸν, ὁ ὁποῖος ἀρμόζει στὸν ἄνδρα» (ε' 33).

• Προηγουμένως ἔχει ὑπογραμμίσει ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος τὴν **ὑψίστη ποιότητα τῆς ἀγάπης αὐτῆς**:

■ «Οἱ ἄνδρες νὰ ἀγαπᾶτε τὶς συζύγους σας, ὅπως ὁ Χριστὸς ἀγάπησε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ θυσίασε γι' αὐτὴν τὴν Ζωὴ Του» (ε' 25).

3. «Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε ὡς τῷ Κυρίῳ» (ε' 22).

• Καὶ ἡ φράση αὐτὴ τοῦ Ἀποστολικοῦ Ἀναγνώσματος τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Γάμου παρεξηγεῖται, ἐπειδὴ παρερμηνεύεται.

• Ἀμέσως προηγουμένως, ὁ θεῖος Ἀπόστολος προτρέπει τὸ ζεῦγος: «Ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Χριστοῦ» (ε' 21).

• Ἡ ἀλληλο-υποταγὴ τῶν Χριστιανῶν καὶ ἐν προκειμένῳ

τῶν συζύγων, ἡ ὁποία ἐμπνέεται καὶ καθοδηγεῖται ἀπὸ τὸν θεῖο φόβο, δὲν σημαίνει **εὐτελῆ καὶ δουλικὴ σχέση**, ἀλλὰ βαθειὰ Ἀγάπη ἐν Χριστῷ, ἡ Ὅποια ἔχει **ἀπελευθερωτικὸ χαρακτήρα**, ἐφ' ὅσον θραύει τὰ δεσμὰ τῆς **φιλαυτίας** καὶ τοῦ **ἐγωκεντρισμοῦ**.

■ Ἄλλωστε, ὁ Θεὸς ἔχει φροντίσει, ὥστε νὰ ὑπάρχη μία «**Ἀρχή**», γιὰ νὰ ὑπηρετῆται ἡ **Ἐνότης** τῶν συζύγων, χωρὶς ὁμως νὰ ὑποτιμᾶται ἡ **Ἰσότης** καὶ χωρὶς νὰ ἀφανίζεται ἡ **Ἀρμονία**. αὐτὸ τὸ **Ἀξίωμα τῆς «Ἀρχῆς» ἐν Χριστῷ καὶ ἐν φόβῳ Θεοῦ** ἔχει δοθῆ στὸν ἄνδρα, ἐφ' ὅσον πρώτη ἢ γυναῖκα παραπλανήθηκε ἀπὸ τὸν ἐχθρὸ καὶ ἔπεσε.

4. Διαζύγιο.

● **Ἡ Ἐκκλησία παλαιότερα εὐλογοῦσε τὸν πρῶτο καὶ μοναδικὸ Γάμο** στὴν διάρκεια τοῦ **Μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας**.

● **Ὁ δεῦτερος καὶ ὁ τρίτος Γάμος** δὲν εἶχε τὴν **Εὐχαριστιακὴ Ἐκκλησιαστικὴ Εὐλογία**, γι' αὐτὸ καὶ ἐτελεῖτο ἐκτὸς **Λειτουργίας** καὶ στὸν *ἐνοχο* σύζυγο ἐπιβαλλόταν ἓνα **ἐπιτίμιο ἀκοινωνησίας** ἀπὸ ἓνα ἕως **πέντε ἢ καὶ ἑπτὰ** ἔτη.

● **Τὸ Διαζύγιο ἐθεωρεῖτο ἀνέκαθεν βαρὺ ἁμάρτημα**, διότι ἐπληττε τὴν **μοναδικότητα τοῦ Γάμου** καὶ τὴν **αἰώνια δέσμευση τοῦ ζεύγους**, θεμελιωμένη στὸν Σωτῆρα μας Χριστό.

■ **Ἡ Ἐκκλησία μας, τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, ἐπιφυλάσσει νὰ ἐκδίδῃ Ἐκκλησιαστικὰ Διαζύγια**, ἔστω καὶ ἂν ὑφίσταται σχετικὴ δικαστικὴ ἀπόφαση / λύση τοῦ Γάμου ὅσον ἀφορᾷ τὶς νομικὲς ὑποχρεώσεις ἐναντι τῆς Πολιτείας, ἐφ' ὅσον ὁ **ὑπεύθυνος Ἐπίσκοπος ἔχει τὴν μοναδικὴ εὐθύνῃ νὰ κρίνῃ ἀναλόγως**.

5. Ναός;... ἢ Δημαρχεῖο;... ἢ Συμβολαιογραφεῖο;...

● **Ἡ ἐκκοσμικέυση, ἡ ὁποία συμβάλλει στὴν ἀπώλεια τοῦ μυστηριακοῦ βάθους τοῦ Γάμου**, ἀλλὰ καὶ ἡ παρατεινόμενη **οἰκονομικὴ κρίση**, ὁδηγοῦν ἐσχάτως τὸ ζεῦγος ὄχι στὸν **Ἱερὸ Ναό**, ἀλλὰ στὸ **Δημαρχεῖο ἢ στὸ Συμβολαιογραφεῖο**.

● **Εἶναι ἀναγκαῖο νὰ ὑπογραμμισθῇ πολὺ ἔντονα, ὅτι ἄλλο πρᾶγμα εἶναι ὁ **Γάμος-Μυστήριον (Ναός)** καὶ ἄλλο πρᾶγμα ὁ**

γάμος- συμβόλαιο (Δημαρχείο - Συμβολαιογραφείο).

● **Τόσο** ὁ λεγόμενος πολιτικὸς γάμος, ὅσο καὶ τὸ λεγόμενο *σύμφωνο ἐλεύθερης συμβίωσης*, εἶναι μία κοινωνικὴ τελετὴ, μία *κοσμικὴ- νομικὴ σύναψη συμφωνητικοῦ*, βάσει τῆς σχετικῆς νομοθεσίας τοῦ Κράτους.

■ ■ ■ **Ἡ** Ἐκκλησία μας πιστεύει, ὅτι ἡ **ἄρνηση τοῦ Ναοῦ - Μυστηρίου** καὶ ἡ ἐπιλογή τοῦ **Δημαρχείου- Συμβολαιογραφείου** γιὰ ἓνα **γαμικὸ πολιτικὸ συμβόλαιο** ἀπὸ ἓνα ζευγὸς Ὁρθόδοξων, ἀποτελεῖ **ἐκπτώση ἀπὸ τὸ Μυστήριον τῆς Ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας**.

● **Ὁ** Ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος (35-107 μ.Χ.), μᾶς πληροφορεῖ γιὰ τὸν ἐκκλησιαστικὸ καὶ μυστηριακὸ χαρακτήρα τοῦ Γάμου στὴν ἀρχέγονη Ἐκκλησία:

«Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ παντρευτοῦν θὰ πρέπει νὰ κάνουν αὐτὸ μετὰ τὴν σύμφωνη γνώμη τοῦ Ἐπισκόπου, ἔτσι ὥστε ὁ Γάμος τους νὰ γίνεται σύμφωνα μετὰ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου καὶ ὄχι ὡς ἀποτέλεσμα μόνο τῆς ἀνθρώπινης σαρκικῆς ἐπιθυμίας».

● **Ὁ** Τερτυλλιανὸς (160-220 μ.Χ.), γράφει γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ λεπτομερέστερα:

«Προετοιμάζεται [ὁ Γάμος] ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, ἐδραιώνεται ἀπὸ προσφορὰ τῶν Τιμίων Δώρων (τὴν μετοχὴ στὴν Θεία Εὐχαριστία), ἐπισφραγίζεται μετὰ τὴν εὐλογία [τοῦ Ἐπισκόπου] καὶ καταχωρεῖται στὸς οὐρανίους καταλόγους ἀπὸ τοὺς Ἀγγέλους».

**«Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπερεκπερισσοῦ
ἄν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν,
Αὐτῷ ἢ δόξα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων· ἀμήν».**

(Ἐφεσ. γ' 20-21)

